

Posudek na magisterskou práci

Terezy Hanzlíkové

Kult povrchu: analýza časopisu Top dívky z perspektivy mýtu krásy

Název této práce přesně vystihuje její zaměření a nadto obsahuje hlavní nálezy v podobě centrální kategorie coby výsledku selektivního kódování – tou je právě „kult povrchu“. Téma mýtu krásy zobrazovaného v médiích je poměrně frekventované, ale práce Terezy Hanzlíkové je přesto ojedinělá v tom, že cíleně testuje, zda lze teoretický aparát kultovního díla Naomi Wolf a několika dalších (například mnohem pozdější Grogan) aplikovat na pokrytí tématu krásy u mladých dívek v časopisech jim určených a zda má daný diskurs svá specifika.

Jako vedoucí práce konstatuji, že přístup Terezy Hanzlíkové k diplomové práci patřil k těm nejzodpovědnějším a nejsvědomitějším, s nimiž jsem se setkala, a na výsledku je to znát. Věnovala práci potřebný čas a úsilí a každý úkol zpracovala velmi důkladně. Teoretická část má promyšlenou logickou strukturuje postupující od nejobecnější pojmové roviny ke konkrétním tezím vztahujícím se k danému tématu, zejména pak oceňuji představení diskuse mezi feministickými a nefeministickými pozicemi – zde by mohlo být pro obhajobu zajímavé představit jádro diskuse mezi pozicí Lipovetského a feministických autorek. Jestliže zadáním bylo využít především teoretický aparát Naomi Wolf, je třeba zdůraznit, že již zde autorka provedla analýzu jejího díla, aby vytvořila analytickou mřížku v podobě sady základních tezí. Jak již bylo řečeno, teoretickou část uzavírá téma mediálního traktování krásy obecně, a specificky pak v dívčích časopisech. I zde je výsledkem analytický aparát. Na konci pak autorka ještě zvláště představuje souhrn základních tezí k tématu. Již jen pro úplnost dodávám, že veškerá zvolená literatura je relevantní ve vztahu k výzkumné otázce, k nadstandardním částem pak patří ty o objektivizaci (přesnější je podle mne používat pojem objektivizace), kde se autorka opírá i o některé filozofické teze.

Analytická část adekvátně představuje pramen, vzorek a metodu textové analýzy. Výsledek vlastní analýzy v podobě dvou sad axiálních kategorií dokládá, že jí byl věnován náležitý čas, jenž v určité fázi mimo jiné vedl k rozdělení nálezů na dva různé bloky vyjadřující dvě roviny, vnitřně kompatibilní, a to rovinu mechanismů mýtu krásy a rovinu dopadů mýtu krásy. U analýzy chci zejména zdůraznit, že vytvoření analytické mřížky v teoretické části neznamenal předpojaté čtení, nýbrž poučené čtení a metodičnost ve sledování jasně formulované sady otázek a tyto linie tázání byly dodrženy. Z názvů axiálních kategorií je však zřejmé, že tyto nekopírují získanou analytickou mřížku, ale vycházejí z pramenného materiálu a jsou tedy v plném

slova smyslu „grounded“. Mám za to, že i když řadu nálezů bylo možné očekávat, abstrahované kategorie jsou nebanální právě pro svou doloženou konkrétnost, slovy autorky dokládají její snahu zachytit „komplexnost a důmyslnost“, s níž časopis dívky oslovuje. Svědomitá a dlouhodobá analytická práce konečně umožnila i provedení selektivního kódování, kde byla nejen nalezena plauzibilní centrální kategorie (respektive dokonce dvě možné – nechť autorka u obhajoby vysvětlí rozhodování mezi nimi), ale příslušná kapitola je také zajímavě strukturovaná a postihuje tři dimenze centrální kategorie.

Krátký exkurz do kritické diskurzivní analýzy je pouze doplňkový, ale důležitý v tom, že se zaměřuje na mocenský vztah mezi médiem a cílovou skupinou. I zde autorka postupuje nikoli intuitivně, nýbrž metodicky, využívajíc návodu Normana Fairclougha. Závěry dobře shrnují podstatná a dobře doložená zjištění U obhajoby by stálo za to představit odpověď na základní otázku, zda a jak se liší poselství související s krásou ve vztahu k ženám a dívkám.

Nepřekvapivá je preciznost práce po formální stránce, dobrá stylistika i gramatika a náležitě odkazování.

Tato diplomová práce je v mnoha ohledech příkladná, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Roztokách 11. 9. 2015

PhDr. Hana Havelková, PhD.

Vedoucí diplomové práce